МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

Затверджено
Вченою радою ЗНУ
Протокол № __ від _____

Запоріжжя
2026

УДК 378.147.091.3:001]:657(076.5)
Т338

Теорія бухгалтерського обліку : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит» / укладачі : Ю. Б. Скорнякова, І. В. Пушкарь, В. В. Сьомченко, Н. М. Проскуріна. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2026. 52 с.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і аудит» та силабусу курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» з метою роз’яснення вимог до змістового наповнення та оформлення курсової роботи, а також порядку її підготовки, захисту та критеріїв оцінювання.

Використання методичних рекомендацій сприятиме якісному виконанню та успішному захисту курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» та, відповідно, формуванню навичок самостійної роботи над обліковою проблематикою та презентації її результатів на захисті.

Для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит».

Рецензент

І. С. Варламова, доктор економ. наук, доцент, професор кафедри *обліку та оподаткування*

Відповідальний за випуск

Н. М. Проскуріна, доктор економ. наук, професор, завідувач кафедри *обліку та оподаткування*

ЗМІСТ

	ВСТУП……..	4
1	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ……..	7
2	ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ…….	8
3	ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ……..	10
4	СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ……..……..……...	7
5	ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ..	12
6	ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ…..……...	16
7	ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ…	20
8	ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ…..……..	22
9	ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ…...	25
10	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ……...	28
11	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА……..	32
12	ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА……	35
	ДОДАТОК А Орієнтовна тематика курсових робіт…….	37
	ДОДАТОК Б Зразок оформлення титульної сторінки…….	39
	ДОДАТОК В Зразок оформлення реферату……..	40
	ДОДАТОК Д Зразок оформлення змісту……...	41
	ДОДАТОК Е Приклад вступу курсової роботи…….....	42
	ДОДАТОК Ж Приклад висновків курсової роботи…….	42
	ДОДАТОК И Зразок оформлення бібліографічного опису використаних джерел…….....	47
	ДОДАТОК К Приклад оформлення таблиці…….	49
	ДОДАТОК Л Приклад оформлення рисунку……	50
	ДОДАТОК М Витяг із Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII……	51

ВСТУП

Ефективне функціонування будь-якого підприємства в умовах жорсткої конкуренції сучасного ринку багато в чому залежить від ефективності управління, важливою складовою якого є облікова система. Саме якісна система обліку дозволяє формувати інформаційну базу для прийняття дієвих управлінських рішень і сприяє збереженню та ефективному використанню всіх наявних ресурсів підприємства. Технологічно ведення обліку передбачає суцільне фіксування господарських операцій шляхом складання первинних документів, систематизацію облікової інформації за допомогою спеціальних прийомів і формування звітності для презентації підсумкової інформації щодо різних аспектів господарської діяльності підприємства.

Облікова система сучасного підприємства є достатньо складною, її побудова залежить від розмірів та організаційної структури підприємства, його галузевої приналежності, обраної системи оподаткування та інших факторів. У той же час фахівець з обліку і аудиту має досконало розумітися на особливостях організації та ведення обліку в сучасних умовах.

Навчальна дисципліна «Теорія бухгалтерського обліку» спрямована на формування у майбутніх фахівців з обліку і аудиту ґрунтовних теоретичних знань і практичних навичок організації та технології ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Засвоєння матеріалу даної дисципліни є надзвичайно важливим для опанування фахових дисциплін і формування практичних навичок фахівця з обліку і аудиту.

Курсова робота з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» передбачена освітньо-професійною програмою «Облік і аудит» спеціальності «Облік і оподаткування» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра та є освітнім компонентом, обов’язковим для виконання. Підготовка і захист зазначеної курсової роботи є індивідуальним науково-дослідним завданням, яке виконується здобувачем вищої освіти під керівництвом викладача, та відповідно є однією із форм організації освітнього процесу в університеті, що має за мету формування, поглиблення, систематизацію та закріплення знань і практичних навичок, що формуються в процесі навчання. Працюючи над курсовою роботою, студенти засвоюють нові знання, опановують методи дослідження та формують практичні навички щодо збирання, обробки і критичного аналізу різноманітних джерел інформації, самостійного та логічного викладення матеріалу з фахових облікових питань, визначення проблематики та формування висновків і пропозицій за результатами дослідження. Результати захисту курсової роботи мають відобразити рівень знань та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни, а також підтвердити формування загальних і спеціальних компетентностей.

Працюючи над підготовкою курсової роботи, здобувачі освіти мають відповідально ставитися до вимог дотримання принципів академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих)

досягнень. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час підготовки курсової роботи передбачає: самостійне виконання курсової роботи; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, розробок, відомостей, що наводяться іншими авторами; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані джерела інформації та методики дослідження.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності «Облік і оподаткування» виконуючи курсову роботу з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» студент має набути таких *загальних та спеціальних компетентностей*:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність працювати автономно;
- здатність бути критичним та самокритичним;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;
- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;

і *програмних результатів навчання*:

- розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;
- визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств;
- розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності;
- володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності;
- вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Облік і аудит» виконанню курсової роботи з дисципліни «Теорія

бухгалтерського обліку» передує вивчення освітніх компонентів «Вступ до спеціальності» і «Теорія бухгалтерського обліку». Успішна підготовка та захист курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» разом із успішним формуванням компетентностей за підсумками вивчення зазначеної дисципліни є логічним підґрунтям для опанування освітніх компонентів «Фінансовий облік І» і «Фінансовий облік ІІ», а також для підготовки курсової роботи із дисципліни «Фінансовий облік ІІ» та проходження студентами виробничої практики.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності «Облік і оподаткування» у Запорізькому національному університеті розроблено із урахуванням таких нормативних документів:

– Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 р. № 2145-VIII зі змінами);

– Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 р. № 556-VII зі змінами);

– Кодекс академічної доброчесності Запорізького національного університету (від 30.10.2018 р. зі змінами);

– Положення про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті (від 27.05.2025 р.), Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету (від 25.02.2025 р.), Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Запорізькому національному університеті (від 25.03.2025 р.), які зокрема регулюють питання підготовки, оформлення, перевірки, захисту, оцінювання та зберігання курсових робіт у Запорізькому національному університеті.

Представлені методичні рекомендації мають на меті допомогти студентам під час підготовки курсової роботи і містять основні вимоги щодо її структури та змісту, оформлення, порядку виконання, захисту та оцінювання.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті» курсова робота – це індивідуальне науково-дослідне завдання, яке є творчим або репродуктивним виконанням конкретних завдань щодо об'єктів практичної або наукової діяльності фахівця, що виконується здобувачем вищої освіти самостійно під керівництвом науково-педагогічного / педагогічного працівника на основі знань та умінь, набутих із конкретної та / або суміжних дисциплін [6].

Курсові роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти за час навчання, та їх застосування до конкретного фахового завдання [6].

Підготовка і захист курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» спрямовані на розширення та поглиблення теоретичних знань, розвиток їх практичного використання, а також на формування навичок самостійного розв'язання конкретних фахових завдань. Відповідно *метою виконання курсової роботи* з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» варто визначити закріплення, поглиблення і узагальнення теоретичних знань з даної дисципліни та набуття навичок опрацювання нормативних документів і фахової літератури в процесі формування та викладення власної думки із обраної теми дослідження.

Завдання, що ставляться перед студентами в площині виконання курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку», є такими:

– закріпити та систематизувати теоретичні знання і навички, що формуються при вивченні дисципліни;

– сформувати навички самостійної роботи із нормативними документами та спеціальною фаховою літературою при дослідженні наукової проблематики із обраної теми;

– напрацювати навички викладати матеріал із фахових питань самостійно, логічно та послідовно, здійснювати критичний аналіз різних альтернативних джерел інформації, обґрунтовувати власну думку посиланнями на джерела і практичними прикладами, коректно і обґрунтовано формулювати висновки та пропозиції із дослідженої проблематики.

Мета, завдання, порядок підготовки та захисту курсової роботи, її зміст, обсяги окремих структурних складових, характер вихідних даних, а також інші вимоги визначаються у методичних рекомендаціях до виконання курсової роботи, які розроблені викладачами кафедри обліку та оподаткування і доводяться до відома здобувачів вищої освіти разом із орієнтовною тематикою, що пропонується для виконання курсової роботи.

На захисті курсової роботи здобувачі вищої освіти мають продемонструвати вміння комплексно вирішувати конкретне фахове завдання, самостійно презентувати проблематику певного облікового питання, формувати та захищати сформовані за підсумками проведеного дослідження висновки і пропозиції.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка і захист курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» включає такі етапи:

– вибір теми для виконання курсової роботи та її узгодження з науковим керівником;

– формулювання мети і завдань курсової роботи, що мають бути вирішені шляхом її підготовки;

– складання плану (графіку написання) курсової роботи;

– підбір та систематизація, попередній аналіз джерел інформації з обраного напрямку дослідження: нормативних документів, наукових праць, монографій, статей, підручників та навчальних посібників, інших джерел фахової інформації;

– формування змісту курсової роботи з урахуванням систематизованого матеріалу;

– підготовка вступу із обґрунтуванням актуальності обраної теми дослідження та визначенням об’єкту і предмету дослідження;

– викладення основної частини роботи: аналіз існуючих теорій, підходів, досліджень та проблематики з обраної теми дослідження;

– формулювання висновків;

– оформлення списку використаних джерел;

– підготовка попереднього варіанту курсової роботи та подання його на ознайомлення науковому керівнику (перевірка роботи);

– обговорення попереднього варіанту курсової роботи із науковим керівником;

– доопрацювання роботи з врахуванням наявних недоліків, зауважень наукового керівника (за наявності), формування остаточного варіанту курсової роботи на захист;

– подання підготованої курсової роботи на кафедру;

– отримання рецензії на подану курсову роботу від наукового керівника (рецензування роботи);

– підготовка до захисту курсової роботи: формування доповіді, розробка презентації;

– захист курсової роботи.

Підготовка курсової роботи здійснюється здобувачем вищої освіти одноосібно і самостійно під керівництвом наукового керівника – висококваліфікованого викладача кафедри обліку та оподаткування, що має науковий ступінь і вчене звання. Роль наукового керівника полягає у наданні студенту необхідної науково-методичної допомоги шляхом консультацій, а також у контролі за виконанням завдань і оцінюванні результатів виконаної роботи. Таким чином, науковий керівник здійснює загальне керівництво курсовою роботою, надаючи рекомендації щодо вибору теми, формулювання мети, завдань, об’єкту та предмету дослідження, вибору методів дослідження, а також надаючи допомогу в процесі збору, систематизації та аналізу матеріалу.

Керівництво курсовою роботою передбачає кілька організаційних етапів:

– початковий етап: науковий керівник допомагає студентові обрати для виконання курсової роботи актуальну та науково обґрунтовану тему, проводить установчу консультацію щодо структури та змісту роботи, визначення її мети, завдань, об’єкту і предмету дослідження, методів дослідження тощо;

– поточний етап: науковий керівник здійснює регулярні консультації щодо підготовки курсової роботи, допомагає студентові із систематизацією і аналізом джерел інформації, надає рекомендації щодо змісту, структури, формування висновків;

– підсумковий етап: науковий керівник перевіряє попередню версію курсової роботи, надає свої зауваження та рекомендації щодо доопрацювання, рецензує остаточний варіант курсової роботи, що поданий до захисту, консультує студента з питань підготовки доповіді та презентації на захист.

Обов’язками наукового керівника в процесі підготовки курсової роботи є:

– надання допомоги здобувачам освіти у виборі теми для підготовки курсової роботи, складанні плану роботи, визначення мети, завдань, об’єкту, предмету та методів дослідження, підборі, систематизації та аналізі джерел інформації;

– проведення консультацій в процесі підготовки роботи;

– попередня перевірка підготованої роботи, надання зауважень та рекомендацій щодо її вдосконалення;

– рецензування поданої на кафедру курсової роботи;

– організація і проведення захисту курсової роботи;

– оцінювання підготовки та захисту курсової роботи із занесенням результатів до залікової відомості.

Обов’язками здобувача вищої освіти в процесі підготовки та захисту курсової роботи є:

– вибір однієї теми курсової роботи у встановлені терміни та її узгодження із науковим керівником;

– неухильне дотримання принципів академічної доброчесності;

– дотримання вимог щодо структури, змісту та оформлення курсової роботи;

– дотримання графіку підготовки курсової роботи;

– врахування зауважень і рекомендацій наукового керівника;

– своєчасна підготовка та подання курсової роботи на кафедру;

– отримання рецензії на курсову роботу від наукового керівника не пізніше ніж за два дні до захисту;

– своєчасний захист курсової роботи.

3. ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» передбачає роботу щодо опрацювання окремого теоретичного питання з сучасної облікової проблематики. Для виконання роботи студент самостійно із запропонованого переліку обирає тему. *Орієнтовна тематика курсових робіт наведена в додатку А.*

Вибір тем має бути здійснений таким чином, щоб виключити повтор обраних тем в межах академічної групи. Кожен студент протягом першого тижня з моменту одержання переліку тем має обрати тему для підготовки курсової роботи та поставити до відома старосту, яка має підготувати і подати на кафедру перелік обраних тем студентами академічної групи.

Здобувач вищої освіти має право запропонувати свою тему дослідження для виконання курсової роботи за умови обґрунтування її актуальності і приналежності до кола питань з дисципліни та погодження з науковим керівником. Якщо студент працював над певною обліковою проблематикою в рамках підготовки науково-дослідних робіт, тез, есе, статей тощо, то її можна обрати для виконання курсової роботи, але за умови погодження з науковим керівником. У випадку вибору теми, що не представлена у орієнтовній тематиці, варто оцінити можливості збору необхідного матеріалу для виконання дослідження, а також проаналізувати чи визволить такий напрямок дослідження чітко сформулювати завдання, досягнення яких буде реальним в межах курсової роботи. У будь-якому випадку обрана студентом і узгоджена із науковим керівником тема не може бути змінена на власний розсуд в процесі підготовки роботи. Деяке коригування теми в процесі виконання дослідження можливе, але лише за погодження з науковим керівником.

Зважений та обґрунтований підхід до вибору теми для підготовки курсової роботи є однією із важливих умов успішного проведення дослідження. Тема має відповідати науковим інтересам здобувача вищої освіти, одночасно презентуючи актуальну проблематику сучасної облікової науки, що є важливою для облікової та управлінської практики.

Враховуючи, що в межах окремої курсової роботи неможливо вирішити всі наукові та практичні питання, студент має зосередитися на окремих аспектах досліджуваної теми, визначити конкретні завданні, розв’язання яких дозволить досягти мети роботи. Під час вибору та обґрунтування теми варто чітко визначити об’єкт і предмет дослідження, маючи на увагу, що проблематика теми має бути конкретною і детальною, щоб сприяти успішному вирішенню завдань в межах курсової роботи.

Під час вибору теми варто провести хоча б експрес-аналіз можливих джерел інформації з потенційної до вибору теми – нормативних документів, навчальної та наукової літератури тощо. Це дозволить впевнитися в актуальності теми, визначити її зв’язок із поточним станом організації та ведення бухгалтерського обліку, а також обґрунтувати важливість обраної проблематики. Обираючи тему дослідження, варто також визначити мету

дослідження, основні завдання та методи, які можуть бути застосовувані для вирішення конкретних завдань.

Конкретизація теми курсової роботи – це процес вибору певних аспектів, характеристик і особливостей об’єкта, що дозволить зосередитися на вирішенні чітко визначених завдань. Безперечно важливим варто визнати те, що вибір теми має бути обґрунтований сучасними науковими і практичними потребами в сфері організації та ведення бухгалтерського обліку, у тому числі в умовах цифровізації управління та обліку та активних змін у законодавчій площині, практиці господарювання тощо.

4. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» передбачає наявність таких логічних структурних елементів:

- титульна сторінка;
- реферат;
- зміст;
- вступ;
- розкриття проблематики теоретичного питання (основна частина);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Кожен структурний елемент роботи необхідно починати з нової сторінки.

Титульна сторінка курсової роботи має містити найменування закладу вищої освіти та кафедри, де виконується курсова робота, назву дисципліни, з якої вона виконується, тему курсової роботи, прізвище та ініціали студента, назву спеціальності та освітньо-професійної програми, курс та групу, відомості про наукового керівника. Титульна сторінка входить до загальної нумерації сторінок курсової роботи, але номер на цій сторінці не проставляється. Приклад оформлення титульної сторінки представлений в додатку Б.

Реферат є наступною сторінкою після титульної. Він входить до загальної нумерації сторінок курсової роботи, але номер на цій сторінці не проставляється. У рефераті вказується загальна організаційна інформації щодо курсової роботи – кількість сторінок, таблиць, рисунків, літературних джерел, додатків, а також зазначаються об’єкт, методи дослідження, формулюється мета роботи, коротко характеризуються результати дослідження, наводяться ключові слова (у кількості 5-7 слів або словосполучень). Приклад оформлення реферату представлений в додатку В.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел. Зміст входить до загальної нумерації сторінок курсової роботи, але номер на цій сторінці не проставляється. Приклад оформлення змісту представлений в додатку Д.

Вступ курсової роботи є першою сторінкою, на якій зазначається її номер. Основними елементами вступу мають бути обґрунтування актуальності теми дослідження, об’єкт, предмет, мета, завдання і методи дослідження. Обґрунтування актуальності обраної теми дослідження є важливою складовою виконання роботи, саме тому до даного елемента вступу слід ставитися відповідально. При викладені об’єкта, предмета, мети та завдань дослідження слід мати на увазі, що ці елементи логічно пов’язані. З метою якісного формулювання даних елементів варто звернутися до приклада оформлення вступу, що представлений в додатку Е. Рекомендований обсяг вступу дві сторінки.

Основна частина курсової роботи формується у відповідності до теми, обраної для курсової роботи. Організаційно основна частина має складатися із кількох логічно пов'язаних пунктів (орієнтовно чотирьох – п'яти). Кожен з таких пунктів має розпочинатися з нової сторінки. Формування складного плану із відокремленням підпунктів є небажаним. Питання щодо змістового наповнення курсової роботи буде розглянуто нижче. З метою підвищення якісного рівня представлення інформації в основній частині курсової роботи в обов'язковому порядку мають бути рисунки і таблиці.

Висновки мають містити стисле викладення основного змісту проведеного дослідження. Особливу увагу слід приділити співвідношенню отриманих висновків із визначеними у вступі завданнями дослідження. Це означає, що кожне сформульоване завдання повинно знайти своє відображення у висновках. Висновки мають бути викладені чітко, логічно, ретельно. Не потрібно перевантажувати висновки другорядним матеріалом. Обсяг висновків має становити дві-три сторінки. Приклад оформлення висновків наведений у додатку Ж.

Список використаних джерел має містити інформацію щодо нормативних документів, монографій, підручників, навчальних посібників, статей та інших джерел інформації, що були використані в ході підготовки курсової роботи. Джерела наводяться у списку в алфавітному порядку. Інформація щодо джерела формується на тій мові, на якій написане відповідне джерело. Приклади оформлення інформації щодо окремих джерел наведені у додатку И.

Додатки можуть бути елементом курсової роботи за потреби. Саме як додатки можуть бути оформлені приклади первинних документів, облікових регістрів, форм звітності, а також великі таблиці та рисунки, розміщення яких у тексті основної частини курсової роботи є недоречним. Головне призначення додатків – розвантажити змістовну частину роботи.

Рекомендований обсяг курсової роботи – 30-35 сторінок друкованого тексту формату А4.

5. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підбір джерел інформації, їх систематизація та аналіз є важливим етапом підготовки курсової роботи, що дозволяє сформувати теоретичну базу для дослідження, вивчити існуючі підходи, методи і практичні рішення, а також виявити недоліки та проблеми, що потребують подальшого дослідження, вирішення чи вдосконалення. Саме системний підбір джерел інформації, їх критичний аналіз та коректне використання дозволяють здобувачу вищої освіти глибше зрозуміти предмет дослідження, обґрунтувати актуальність обраної теми дослідження та ефективно застосувати методи наукового пізнання.

Якісна та системна робота із джерелами інформації є необхідною для формування теоретичного фундаменту роботи, а також для забезпечення достовірності та актуальності інформації.

Варто зазначити, що залучені для виконання курсової роботи джерела інформації мають бути різноманітними. Відповідно слід звернутися до нормативних джерел (вітчизняних нормативних документів, у тому числі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності), до монографій, наукових дисертацій, статей, тез доповідей на науково-практичних конференціях, підручників та навчальних посібників, а також до інтернет-ресурсів та електронних баз даних, що забезпечують доступ до чинних нормативних документів, актуальних статей, статистики та аналітики.

Залучена до виконання курсової роботи література має бути сучасною і відповідати останнім науковим досягненням і актуальним змінам у законодавчо-нормативній площині. Використання застарілих джерел інформації, особливо представлення нормативних документів, що втратили чинність, як чинних, здатне принципово знизити якість роботи і позбавити її реальних результатів.

Рекомендована кількість джерел інформації, що мають бути опрацьовані під час підготовки курсової роботи, становить не менше як 25 джерел. Це дозволить дослідити обрану проблематику з позиції різних точок зору і уникнути обмежень однієї наукової парадигми.

Незважаючи на надзвичайно широкі можливості підбору джерел інформації із використанням сучасних інтернет-ресурсів, здобувачі вищої освіти Запорізького національного університету мають пам’ятати, що вони можуть скористатися доступними матеріалами наукової бібліотеки ЗНУ для підбору джерел інформації в межах підготовки курсової роботи, а також порадами та практичною допомогою працівників бібліотеки.

Працюючи із джерелами інформації, здобувач освіти має сконцентрувати увагу на основних ідеях, концепціях, теоріях і підходах, що викладені в науковій літературі. Це дозволить зрозуміти, як попередні дослідники підходили до розв’язання аналогічних проблем, на що вони звернули увагу, а в яких питання окремі аспекти залишилися поза їх увагою, але на таку увагу заслуговують. Здійснюючи критичний аналіз систематизованих джерел,

важливо виявити недоліки або суперечності в наявних підходах в площині досліджуваної проблематики. Це дозволяє окреслити напрямки подальших досліджень, зокрема в курсовій роботі, а також визначити перспективи розвитку окремих теоретичних та практичних аспектів.

Не потрібно боятися висловлювати власну думку щодо того чи іншого питання, критикуючи тези, висновки, пропозиції тощо інших науковців, але робити це варто чемно, обґрунтовано і залишаючи можливість для альтернативних поглядів.

Під час підготовки курсової роботи слід неухильно дотримуватися вимог академічної доброчесності, відповідно коректно і в повному обсязі зазначати посилання на використані джерела інформації. В кінці курсової роботи має бути наведений повний список усіх джерел, що використовувалися для виконаного дослідження, із зазначенням повних бібліографічних даних за ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

6. ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» здійснюється з метою формування у студентів навичок роботи щодо систематизації та викладення інформації з фахової тематики, а також формування висновків та пропозицій за підсумками проведеного дослідження.

Курсова робота має бути виконана державною мовою, в науковому стилі, без орфографічних і синтаксичних помилок. Матеріал має бути викладений грамотно, у логічній послідовності, сформовані висновки і рекомендації мають бути чітко і детально викладені та обґрунтовані.

Для виконання курсової роботи студент самостійно із запропонованого переліку обирає тему. Орієнтовна тематика курсових робіт наведена в додатку А. Вибір тем має бути здійснений таким чином, щоб виключати підготовку в академічній групі двох курсових робіт за однаковою темою.

Запропонований перелік тем є орієнтовним. За бажанням студента для виконання курсової роботи може бути обраний напрямок дослідження в межах теоретичних облікових питань, який відсутній в орієнтовному переліку тем. У такому разі студент має погодити тему курсової роботи із викладачем, під керівництвом якого виконується курсова робота.

Для виконання курсової роботи студент має зібрати та систематизувати інформацію з обраного напрямку дослідження. При цьому особливу увагу варто звернути на такі джерела інформації як нормативні документи, підручники, навчальні посібники, монографії з обліку, дисертації, наукові журнали, матеріали науково-практичних конференцій, матеріали періодичних бухгалтерських видань (журналів, газет, електронних бухгалтерських видань).

Особливу увагу слід приділити нормативним документам, що регулюють питання обліку, а також організації господарської діяльності і оподаткування. Серед нормативних документів варто звернутися до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, а також інших нормативних документів в залежності від напряму дослідження – Податкового кодексу України, Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» тощо.

Працюючи з нормативними документами, варто звертати особливу увагу на те, чи є чинною та чи інша норма, адже нормативні документи достатньо часто змінюються, особливо норми, що регулюють питання оподаткування та обліку. Відповідно, неприпустимо наводити норми, що були скасовані або змінені, як чинні. Так, наприклад, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» в чинній редакції не передбачає такого методу оцінки вибуття запасів, як ЛІФО, тому згадування цього методу як такого, що може використовуватися вітчизняними підприємствами в сучасних умовах, є не припустимим. Інформація, викладена в роботі, має бути актуальною. Якщо норми, які вже не є чинними, наводяться свідомо, наприклад для порівняння, то на це необхідно звертати увагу. Найкращім джерелом

чинних редакцій нормативних документів є офіційні сайти органів державної влади, наприклад, Державної податкової служби і Міністерства фінансів України.

Обравши тему дослідження для виконання курсової роботи і зробивши експрес-аналіз потенційних джерел інформації, здобувач вищої освіти самостійно складає план курсової роботи, який має відображати основні складові (аспекти, елементи) обраної теми дослідження, бути чітким і послідовним. Кожен розділ плану має логічно випливати з попереднього, а також бути тісно пов'язаним з основною темою дослідження. Це дозволить сформувати цілісну та зрозумілу структуру роботи, що забезпечить її послідовність і логічність.

Формуючи план, варто уникати розпливчатих або зайвих аспектів, що може призвести до втрати фокусу дослідження. Доцільно скласти простий план із виокремленням чотирьох – п'яти пунктів. Формування складного плану із відокремленням підпунктів є небажаним і допускається лише у разі його погодження із науковим керівником. В цілому не варто перевантажувати план другорядними аспектами, навіть якщо вони в принципі є важливими, цікавими і доречними до розгляду у даному розділі. Саме тому пропонується лаконічний простий план із чіткими, за можливості короткими назвами пунктів. Приклад оформлення змісту представлений в додатку Д.

Здобувач вищої освіти не зобов'язаний узгоджувати складений план із науковим керівником, однак за потреби, за наявності сумнівів варто звернутися до наукового керівника за консультацією щодо формування плану.

У ході підготовки курсової роботи попередньо складений план за потреби може бути відкоригований. Завершаючи підготовку основної частини роботи варто повернутися до плану із питанням, чи розкритий кожен із його пунктів і чи не варто відкоригувати назву того чи іншого пункту.

Важливою складовою курсової роботи є вступ, в якому мають бути присутні такі елементи, як обґрунтування актуальності теми дослідження, об'єкт, предмет, мета, завдання і методи дослідження. Приклад оформлення вступу наведений в додатку Е. Формулюючи об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, обов'язково варто звернутися до наведеного зразка.

Підготовка основної частини курсової роботи здійснюється відповідно до складеного плану на основі критичного аналізу нормативно-правових документів та спеціальної літератури за обраною проблематикою. Методика вивчення літературних джерел як основа наукового дослідження в курсовій роботі залежить від характеру та індивідуальних здібностей студента, його освіти, ерудиції, досвіду, спеціальної підготовки та інших якостей. В той же час варто дотримуватися певних загальних правил обробки джерел. Спочатку слід ознайомитися із нормативними документами та основною літературою (монографіями, підручниками, науковими статтями), а вже потім – з прикладною. Ознайомлення з літературними джерелами має включати перегляд змісту, анотації, вступу. Викладення досліджуваної проблематики має бути ретельно опрацьоване з точки зору ідей і пропозицій щодо вирішення проблемних питань.

Не варто виключати із дослідження певні аспекти обраної проблематики лише тому, що вони є прямим напрямком дослідження відповідно до іншої теми дослідження, представленої в переліку орієнтованої тематики для підготовки курсових робіт. Дослідження варто вважати автономним і тому воно має торкатися всіх аспектів, що є важливими для розкриття обраної теми. Деякі аспекти є актуальними в ході дослідження різних тем облікової проблематики. Прикладами таких аспектів є цифровізація обліку та процесів управління підприємства в цілому або значення бухгалтерського обліку та фінансової звітності у забезпеченні сталого розвитку. В той же час не варто перевантажувати курсову роботу історичною проблематикою (якщо тема не передбачає дослідження саме історичних аспектів), хоча короткий історичний екскурс є доречним для багатьох тем облікової проблематики.

У процесі викладення матеріалу основної частини особливу увагу слід приділити оформленню посилань на джерела інформації, що цитуються автором курсової роботи. Порівнюючи різні погляди на ту чи іншу проблему, різні визначення того чи іншого облікового об'єкту тощо, обов'язково слід оформити посилання на джерела наведеної інформації. При оформленні посилання слід у дужках зазначати номер джерела згідно списку використаних джерел, а для друкованих джерел зазначати також номер сторінки (сторінок) – наприклад – [2, с. 5] або [2, С. 5-6].

Окремо варто звернути увагу на цитування нормативних документів, адже посилання слід здійснювати безпосередньо на такі документи, а не на інше джерело – монографію, підручник, статтю – автор якого цитує ці нормативні документи.

Доречною складовою основної частини курсової роботи є таблиці та рисунки, що помітно підвищують якісний рівень викладення матеріалу. Такі таблиці та рисунки можуть бути запозичені з опрацьованих джерел інформації, тоді за принципами академічної доброчесності має бути виконане посилання на джерело (номер джерела згідно списку використаних джерел, а для друкованих джерел – номер відповідної сторінки або сторінок). Якщо рисунок або таблиця є результатом систематизації, то необхідно це зазначити, що елемент складено за джерелами і зробити посилання на відповідні джерела. Якщо рисунок або таблиця складені автором самостійно, то має бути зазначено: складено автором.

У висновках мають бути представлені результати проведеного дослідження. Це означає, що висновки слід викласти чітко, логічно, ретельно. Висновки мають відповідати поставленій меті та завданням, тобто кожне сформульоване завдання повинно знайти своє відображення у висновках. Приклад оформлення висновків наведений у додатку Ж.

Підготовка курсової роботи передбачає таку послідовність дій:

– перший етап – вибір теми курсової роботи (якщо студент вважає за доцільне запропонувати свій напрям дослідження в межах теоретичної облікової тематики, який не представлений в орієнтовному переліку тем, то сформульовану тему необхідно погодити з викладачем, під керівництвом якого виконується робота);

– другий етап – пошук, аналіз та узагальнення інформації, що міститься

в нормативних документах і літературі (підручниках, навчальних посібниках, монографіях, наукових статтях тощо) відповідно до обраної теми; на основі проведеного огляду літератури складається план курсової роботи (такий план бажано узгодити із науковим керівником);

– третій етап – формується вступ курсової роботи – обґрунтовується актуальність теми дослідження, формулюються об’єкт, предмет, мета та завдання дослідження (в подальшому окремі складові вступу можуть бути доопрацьовані та уточнені);

– четвертий етап – на підставі систематизованої інформації пишеться кваліфікований огляд, в якому визначаються основні напрями дослідження проблеми, яка відповідає обраній темі курсової роботи, виокремлюються проблемні аспекти, формулюється власна думка з проблемних питань;

– п’ятий етап – на підставі проведеного дослідження формулюються висновки (саме на цьому етапі варто повернутися до вступу і за потреби доопрацювати та відкоригувати його);

– шостий етап – підготовка реферату і технічне оформлення роботи перед поданням на кафедру (обов’язково слід перевірити, чи відповідає робота вимогам щодо оформлення курсової роботи, що викладені у даних методичних рекомендаціях нижче).

7. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність є однією із принципових складових освітнього процесу, що визначає етичні стандарти поведінки здобувачів освіти, викладачів та науковців. Йдеться таким чином про чесність, відповідальність і прозорість в процесі набуття знань та практичних навичок, а також у процесі наукових досліджень.

Дотримання принципів академічної доброчесності в процесі підготовки курсових робіт, у тому числі курсових робіт з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку», включає такі основні аспекти:

– необхідно відповідально ставитися до питання недопущення плагіату, що є однією із найгостріших проблем академічного середовища; відповідно здобувачі вищої освіти мають коректно здійснювати посилання на джерела інформації, правильно оформлювати цитати, працювати тільки із оригінальними ідеями; важливо, щоб кожен елемент курсової роботи, що є результатом дослідження інших науковців, був належним чином позначений шляхом відповідного посилання на джерело;

– здобувач вищої освіти має здійснювати дослідження самостійно, що стосується не лише збору та систематизації інформації, а і формулювання висновків за підсумками проведеного дослідження; будь-яка допомога, у тому числі допомога наукового керівника, має бути лише консультативною і не має порушувати принципу самостійності;

– подання в роботі недостовірної або сфальсифікованої інформації є неприпустимим; презентація результатів дослідження має бути точною і відповідати дійсності;

– заборонено використовувати методи, які можуть призвести до перекручування результатів дослідження, маніпуляцій з даними; висновки мають бути обґрунтовані реальними та достовірними даними; імітація наукової роботи є неприпустимою;

– дотримання академічної доброчесності ґрунтується на виключній повазі до інтелектуальної власності інших осіб, у тому числі авторських прав інших дослідників та науковців, що означає пряму заборону використовувати чужі ідеї або роботи без належного посилання на джерела;

– академічна доброчесність передбачає прозорість не лише процесу підготовки курсової роботи, а і прозорість процесу її оцінювання, відповідно всі рішення щодо оцінок даного виду навчальної роботи мають бути обґрунтованими та базуватися на чітких критеріях оцінювання відповідно до стандартів кафедри та університету.

Таким чином в ході підготовки та під час презентації результатів курсової роботи здобувач вищої освіти має неухильно дотримуватися принципів академічної доброчесності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та відповідно уникати академічного плагіату – оприлюднення (часткового або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результату дослідження (творчості) та/або відтворення

опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства (ст. 42 Закону України «Про освіту» – Додаток М).

Академічна доброчесність є важливою складовою забезпечення якості освіти та наукової роботи. Слідування відповідним принципам дозволяє не лише забезпечити формування атмосфери чесності, відповідальності та взаємоповаги у академічному і освітньому середовищі, а й сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти як майбутніх фахівців з обліку і аудиту етичної відповідальності, необхідної для якісної та суспільно корисної роботи за фахом. Кожен здобувач вищої освіти має з усією відповідальністю розуміти, що порушення принципів академічної доброчесності може призвести до серйозних наслідків, навіть до виключення з навчального закладу.

8. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Ретельне ознайомлення з основними вимогами щодо оформлення курсової роботи, які викладені у методичних рекомендаціях, є запорукою успішної та вчасної її підготовки та захисту.

Курсова робота оформлюється у друкованому вигляді *на аркушах формату А4 через 1,5 міжрядковий інтервал* із використанням шрифту текстового редактора *Word Times New Roman (Cyr), кегель – 14*. Ширина полів має бути – по верхньому та нижньому краю – 20 мм, по лівому краю – 30 мм, по правому краю – 15 мм. Текст рядків має бути розтягнутим за шириною.

Оформлення розділів курсової роботи, її таблиць, рисунків, формул, додатків тощо має відповідати вимогам ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання.

Всі окремі структурні елементи (реферат, зміст, вступ, основну частину, висновки), а також окремі розділи основної частини слід починати *з окремої сторінки*. Розділи основної частини повинні мати заголовки. Заголовки структурних елементів курсової роботи і заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами, не підкреслюючи, без крапок в кінці. Між заголовком структурного елемента і його основним текстом має бути два порожніх рядки.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту курсової роботи і дорівнювати п’яти знакам.

Сторінки курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш, реферат і зміст включають до загальної нумерації сторінок, але номера сторінок на них не проставляють. Першою сторінкою, на якій номер проставляється, є вступ курсової роботи.

При посиланнях на розділи, рисунки, таблиці, формули, додатки зазначають їх номери.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і номера таблиці, відокремлених крапкою. Таблиця повинна мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею по ширині рядка. Назва таблиці має бути стислою і презентувати зміст таблиці. Текст в усіх таблицях та цифровий матеріал необхідно подавати, використовуючи шрифт текстового редактора Word – Times New Roman (Cyr), кегель – 12, міжрядковий інтервал 1,0. Якщо таблиця залучена із опрацьованого джерела інформації і є результатом наукового дослідження іншого автора, то має бути виконане посилання на відповідне джерело. Якщо таблиця є результатом дослідження здобувача вищої освіти, то має бути зазначено: складено автором. Приклад оформлення таблиці наведений в додатку К.

Рисунки слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу. Номер рисунку складається з номера розділу і номера рисунку,

відокремлених крапкою. Рисунок повинен мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і розміщують під рисунком по центру рядка. Якщо рисунок залучений із опрацьованого джерела інформації і є результатом наукового дослідження іншого автора, то має бути виконане посилання на відповідне джерело. Якщо рисунок самостійно складений здобувачем вищої освіти, то має бути зазначено: складено автором. Приклад оформлення рисунку наведений в додатку Л.

Формули розташовують після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка. Вище та нижче кожної формули повинен залишатися вільний рядок. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, відокремлених крапкою, розташовується на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів та числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу слід додавати з нового рядка, починаючи з абзацу словом «де» без двокрапки. Між розшифровкою символів формули і подальшим текстом роботи пропускається один рядок тексту.

Наприклад, цитата в тексті «за умови застосування прямолінійного методу амортизації основних засобів, сума щомісячних амортизаційних відрахувань розраховується наступним чином:

$$AB = \frac{ПВ - ЛВ}{T}, \qquad (3.1)$$

де AB – щомісячні амортизаційні відрахування;
$ПВ$ – первісна вартість об’єкту основних засобів;
$ЛВ$ – ліквідаційна вартість об’єкту основних засобів;
T – термін корисного використання об’єкту основних засобів у місяцях».

Оформлення бібліографічного опису джерел, використаних у курсовій роботі, має відповідати нормам ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Приклади такого оформлення представлені у додатку И.

При оформленні посилань за текстом роботи слід у дужках зазначати номер джерела згідно списку використаних джерел, а для друкованих джерел зазначати також номер сторінки (сторінок) – наприклад – [2, с. 5] або [2, С. 5-6].

Для підтвердження власної аргументації посиланням на авторитетне джерело або в ході критичного аналізу різних думок (бачень) тієї чи іншої проблематики та шляхів її вирішення варто наводити цитати, що оформлюються за такими основними правилами:

– авторський текст наводиться (починається та закінчується) в лапках в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, тобто із збереженням авторського написання;

– цитування має бути повним, без довільного скорочення або перекручення авторського тексту; скорочення тексту шляхом пропуску слів,

речень, абзаців під час цитування допускається, але без перекручення авторського тексту шляхом заміни виключених елементів на три крапки;

– кожна цитата обов'язково має супроводжуватися відповідним посиланням на джерело;

– з метою економії тексту (скорочення обсягів матеріалу) допускається непряме цитування шляхом переказу, викладення думок інших авторів своїми словами, але варто бути відповідальним щодо точності викладення думок автора, коректним щодо оцінки результатів досліджень і обов'язково надавати відповідне посилання на джерело.

Додатки слід розміщувати у кінці курсової роботи. Кожен додаток має починатися з нової сторінки. Зверху, посередині сторінки пишеться слово «ДОДАТОК __» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки. В позначеннях додатків не слід використовувати літери: Г, Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Кожен додаток повинен мати тематичний заголовок, який друкується посередині рядка малими літерами з першої великої. На кожен додаток в текстовій частині курсової роботи має бути посилання – наприклад, «інформація наведена у додатку В».

9. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується здобувачем вищої освіти протягом семестру. На виконання «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в ЗНУ» до початку навчального семестру викладачем, який відповідає на кафедрі за виконання курсової роботи, на сторінці СЕЗН Moodle ЗНУ (URL: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3027) викладається матеріал для організації роботи над курсовою роботою – вимоги до змісту та оформлення курсової роботи, принципи забезпечення академічної доброчесності та орієнтовна тематика курсових робіт.

Призначення наукових керівників для виконання курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» здійснюється завідувачем кафедрою обліку та оподаткування із складу викладачів кафедри. Відповідний розподіл викладається на сторінці СЕЗН Moodle ЗНУ за курсовими роботами кафедри протягом першого тижня семестру.

Підготована здобувачем вищої освіти курсова робота подається на кафедру обліку та оподаткування для внутрішнього рецензування науковим керівником не пізніше як за два тижні до початку залікового тижня відповідно до графіку навчального процесу. Курсова робота подається на кафедру в паперовій формі із підписом здобувача на титульній сторінці, а її електронний варіант (у форматі файлів word або pdf) має бути завантажений на зазначеній сторінці СЕЗН Moodle ЗНУ як виконане завдання.

Подана здобувачем курсова робота підлягає рецензуванню наукового керівника. Рецензія формується викладачем у довільній формі, але з метою надання студенту повної характеристики підготованої роботи у рецензії має бути відображено: висновок про актуальність дослідження, оцінка якісного рівня розробки теми, коротка характеристика позитивних сторін роботи і зауваження до неї, оцінка рівня самостійності формулювання основних положень та висновків, загальний висновок і попередня оцінка. Рецензія має бути надана студентові для ознайомлення з попередньою оцінкою не пізніше ніж за два дні до призначеної дати захисту курсових робіт.

Рецензія наукового керівника не має містити остаточної оцінки, адже така визначається тільки після захисту із врахуванням оцінювання якості захисту студентом підготованої курсової роботи. Відповідно у рецензії має бути зафіксований лише попередній висновок у формі або «робота допускається до захисту», або «робота не допускається до захисту». У разі не допуску підготованої курсової роботи до захисту здобувач вищої освіти має її доопрацювати (переробити) із обов’язковим врахуванням зауважень та рекомендацій наукового керівника і повторно подати на кафедру.

Курсова робота не допускається до захисту, якщо вона не характеризується самостійністю виконання, містить ознаки академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, а також у випадках, коли основні питання не розкриті в повному обсязі, викладені фрагментарно, в тексті є принципові помилки або не дотримано вимоги щодо оформлення роботи. Особлива увага

має бути приділена суворому дотриманню принципів академічної доброчесності. Відповідно, курсова робота, в якій будуть виявлені ознаки плагіату, не допускається до захисту, знімається з розгляду, а її автору виставляється оцінка «незадовільно». В подальшому здобувач вищої освіти для виконання навчального плану щодо курсової роботи з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» має підготувати принципово іншу курсову роботу на іншу тему.

Підготовка до захисту курсової роботи має включати усунення недоліків, зазначених у рецензії наукового керівника (за наявності таких), а також у формуванні готовності пояснити, довести, обґрунтувати будь-які наведені в роботі положення та висновки.

Захист курсових робіт з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» відбувається на засіданні комісії, що складається з викладачів кафедри обліку та оподаткування. Засідання комісії може відбуватися як оф-лайн у університеті, так і он-лайн, тобто у дистанційному форматі із використанням інформаційно-комунікаційних технологій (у разі надзвичайних ситуацій, карантинних обмежень, воєнного стану відповідно до рішення керівництва університету або викладачів кафедри). Захист є відкритим для усіх бажаючих, зокрема на захист запрошуються інші студенти, які можуть брати участь в обговоренні.

Форма, дата та час відповідного засідання комісії для захисту курсових робіт має бути визначена заздалегідь. Не пізніше ніж за два тижня до захисту відповідне оголошення має бути розміщене на сторінці СЕЗН Moodle ЗНУ за курсовими роботами кафедри обліку та оподаткування.

На захист допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, роботи яких було подано на кафедру і які отримали схвальну оцінку наукового керівника.

Для захисту курсової роботи студент має підготувати доповідь за результатами проведеного дослідження і презентацію до неї. Тривалість захисту курсової роботи одного студента не має перевищувати 20 хвилин. Тривалість доповіді не має перевищувати 5-7 хвилин, додатковий час призначений для запитань і відповідей на них, а також на обговорення курсової роботи.

Доповідь на захист роботи варто почати словами «Шановні присутні! Вашій увазі пропонується стислий виклад змісту курсової роботи на тему …». Доповідь має містити обґрунтування актуальності обраної теми дослідження, його мету, основні положення і результати, стислу характеристику виявлених проблемних аспектів, висновки та пропозиції. Доповідь не має містити загальних відомостей, теоретичних положень, що представлені в навчальній літературі, нормативних положень, оскільки вони не є предметом захисту. Особливу увагу варто сконцентрувати на власних висновках та пропозиціях. Не всі важливі на думку здобувача тези варто промовляти в голос під час доповіді, адже слухачі будуть сприймати інформацію не лише із доповіді, а і з презентації до неї. Тому варто ретельно продумати, що варто сказати в доповіді, а що буде представлене в презентації і буде достатньо лише звернути увагу присутніх на той чи інший елемент презентації. Завершити доповідь

варто словами «Доповідь закінчено, дякую за увагу».

До доповіді здобувач вищої освіти має підготувати презентацію, сформовану за допомогою програмного продукту «MS Power Point» або іншого аналогічного за призначенням програмного забезпечення. Рекомендований обсяг презентації 10-12 слайдів. Матеріал презентації має бути чітко та логічно пов'язаний із доповіддю, але не має її повністю повторювати. Презентація результатів курсової роботи суттєво програє за якістю, коли здобувач замість доповіді читає слайди власної презентації, тому такого варіанту варто уникати. Доповідь і презентація мають бути органічно пов'язані: присутні мають сприймати інформацію як з голосу, так і візуально. Відповідно впродовж доповіді здобувач має посилатися на презентацію, що дозволить краще представити результати виконаного дослідження.

Готуючи слайди презентації, не варто перевантажувати їх інформацією, обирати занадто дрібний шрифт, але в той же час слайди мають бути інформативними. Не варто обирати надмірно яскраві тони, перевантажувати слайди чималою кількістю декоративних елементів, адже це відвертає увагу від результатів дослідження. Обережно варто ставитися до використання анімаційних ефектів. Слід пам'ятати, що йдеться про презентацію результатів наукового дослідження, що і має визначати стиль доповіді та презентації.

Після доповіді члени комісії та присутні на захисті ставлять здобувачеві запитання, на які він має дати чіткі, стислі, кваліфіковані відповіді. Починати відповідь на поставлені питання варто тезою «Дякую за питання». Під час відповіді на поставлені питання студент має право користуватися презентацією, якщо її слайди допоможуть, проілюструють відповідь. Зазвичай здобувачеві під час захисту задають 3-4 питання. Здобувач має сприймати питання позитивно; якщо вони відсутні, то можливо це означає, що презентоване дослідження присутніх не зацікавило.

Важливими елементами успішного захисту варто визнати дотримання регламенту, якісне та впевнене володіння матеріалами дослідження, чіткість, логічність і доступність викладу, помірне використання фактів і числового матеріалу, а також чіткі, лаконічні та конкретні відповіді на питання і зауваження.

Оцінка за виконання курсової роботи визначається після захисту за викладеними нижче критеріями оцінювання із врахуванням якісного рівня підготованої роботи, якості доповіді здобувача вищої освіти та його відповідей на запитання. Оцінка у вигляді диференційованого заліку виставляється науковим керівником у залікову відомість.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінка, що отримує здобувач вищої освіти за підготовку та захист курсової роботи, є інтегральною складовою, яка визначається за змістом курсової роботи, її відповідністю вимогам до оформлення і якістю процедури захисту.

Важливими аспектами рівня якості роботи студента за курсовою роботою, що враховуються у процесі її оцінювання, варто визнати такі:

– вміння переконливо обґрунтувати актуальність та важливість обраного напрямку дослідження;

– чіткість формулювання мети та завдань курсової роботи, складність проблематики, що досліджується, відповідність структурної побудови роботи визначеній меті та поставленим завданням;

– якість і глибина теоретико-методичного аналізу обраної проблематики, широта та адекватність методологічного апарату;

– якісний рівень критичного огляду обраних джерел інформації, наявність наукової полеміки, посилань на відповідні джерела;

– наявність та рівень обґрунтування власних висновків та пропозицій;

– наявність і якість ілюстративних матеріалів у тексті роботи;

– рівень навичок якісно викладати власні думки з професійних питань;

– відповідність роботи вимогам щодо її оформлення;

– володіння культурою презентації результатів дослідження, вміння стисло (в межах регламенту), чітко і послідовно викласти сутність і результати дослідження:

– здатність обґрунтовано і впевнено захищати свої професійні погляди і розроблені пропозиції;

– повнота та ґрунтовність відповідей на запитання присутніх на захисті, на зауваження, що містяться у рецензії наукового керівника на курсову роботу або були висловлені присутніми на захисті.

Оцінка за підготовану та презентовану студентом на захисті курсову роботу визначається після її захисту. На основі рівня захисту здобувачем вищої освіти курсової роботи комісія, в результаті обговорення на закритому засіданні, оцінює її за 100-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») (60 балів – за якісний рівень підготованої на захист курсової роботи, 40 балів – у процесі захисту). Дані 100-бальної шкали оцінювання переводять в чотирибальну шкалу та шкалу за системою ECTS. Визначена комісією оцінка за виконання курсової роботи заноситься науковим керівником до залікової відомості.

Шкала балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за виконання курсової роботи, наведено в табл. 1.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	*За шкалою університету*	*За національною шкалою*
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Процес оцінювання роботи здобувача вищої освіти за курсовою роботою здійснюється в межах поточного та підсумкового контролю. Оцінка за курсову роботу складається із суми балів, які визначаються науковим керівником і комісією, за шкалою балів, представленою в табл. 2.

Таблиця 2 – Шкала балів за поточний та підсумковий контроль з курсової роботи

№ з/п	Вид навчальної роботи	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4
Поточний контроль / Написання курсової роботи (виконання завдань)			
1	Відповідність змісту курсової роботи темі та плану, логічність і послідовність викладення матеріалу, відповідність логічної побудови роботи визначеній меті та поставленим завданням	10 – зміст курсової роботи відповідає темі та плану, матеріал викладено логічно і послідовно, робота відповідає визначеній меті і поставленим завданням; 9-1 – зміст роботи (окремих розділів) частково не відповідає темі та/або плану (є вужчим або, навпаки, ширшим, некоректним), порушується логічність та послідовність викладення матеріалу, робота лише частково відповідає визначеній меті і поставленим завданням; 0 – зміст роботи не відповідає темі та/або плану, відсутня логічність та послідовність викладення матеріалу, робота не відповідає визначеній меті і поставленим завданням.	10 балів
2	Правильність визначення мети, завдань, об'єкта та предмета курсової роботи	5 – правильно визначено мету, завдання, об'єкт та предмет курсової роботи; 0 – наявні некоректності (порушена логіка) щодо визначення мети, завдань, об'єкту та предмету курсової роботи.	5 балів
3	Ступінь розкриття теоретико-правових аспектів проблеми, обраної для дослідження, рівень використання термінологічного апарату	10 – теоретико-правові аспекти проблеми розкрито всебічно і якісно, представлено власні підходи до формування термінологічного апарату; 9-1 – теоретико-правові аспекти проблеми розкрито частково або із зауваженнями, вільне оперування термінологічним апаратом; 0 – теоретико-правові аспекти проблеми не розкрито, термінологічний апарат не сформовано.	10 балів

Продовження таблиці 2

1	2	3	4
4	Наявність критичних порівнянь та узагальнень різних точок зору та підходів до розв'язання проблеми, самостійність дослідження	10 – різні точки зору проаналізовані, критичні порівняння наявні, за підсумками наведені коректні узагальнення із викладенням власної думки; 9-1 – наведено різні точки зору та підходи до постановки та розв'язання проблеми, але вони не проаналізовані (або проаналізовані частково) та не супроводжуються коректним узагальнення, власна думка відсутня або недостатньо повно обґрунтована; 0 – критичні порівнянні та узагальнення відсутні.	10 балів
5	Наукова новизна отриманих результатів, рівень обґрунтованості сформованих висновків і пропозицій	10 – курсова робота відрізняється науковою новизною, сформовані висновки та пропозиції якісно обґрунтовані; 9-1 – у курсовій роботі присутні елементи наукової новизни, висновки та пропозиції обґрунтовані частково; 0 – наукова новизна відсутня, висновки та пропозиції не обґрунтовані.	10 балів
6	Обсяг та релевантність використання в роботі джерел інформації, дотримання етики посилань, правильність їх оформлення	5 – використані різноманітні джерела інформації (нормативні документи, монографії, наукові статті, дисертації, підручники та навчальні посібники тощо) у достатній кількості (не менше як 25 джерел), наявне якісне цитування, дотримана етика посилань та правильність їх технічного оформлення; 4-1 – використані різні джерела у достатній кількості (не менше як 25 джерел), цитування використано обмежено, етика та правильність технічного оформлення посилань дотримана частково; 0 – використано лише матеріал навчальних посібників та підручників (або лише матеріал періодичних видань) та/або джерела у недостатній кількості (менше як 25 джерел), цитування відсутнє, етика посилань не дотримана.	5 балів
7	Відповідність технічним вимогам щодо оформлення курсової роботи (технічні аспекти подання тексту, оформлення таблиць, рисунків, додатків тощо – див. п. 8 Методичних рекомендацій)	10 – курсова робота оформлена з дотриманням встановлених вимог, у роботі присутні таблиці та/або рисунки; 9-1 – курсова робота оформлена із непринциповим порушенням встановлених вимог, у роботі відсутні як таблиці, так і рисунки; 0 – курсова робота оформлена із суттєвими порушеннями встановлених вимог.	10 балів
Усього			60
Підсумковий контроль / Захист курсової роботи			
1	Якісний рівень доповіді результатів дослідження курсової роботи та презентації до неї	20 – здобувач чітко та правильно розкриває у доповіді зміст розглянутих у курсовій роботі положень, виклад матеріалу доповіді логічний, доказовий, узагальнення і висновки чіткі та обґрунтовані, підготована якісна презентація, використовується вдало, здобувач поводить себе впевнено і коректно;	20 балів

Продовження таблиці 2

1	2	3	4
		19-10 – здобувач допускає плутанину під час доповіді деяких положень курсової роботи, не може чітко сформулювати основні результати дослідження, допускає твердження без достатнього обґрунтування, спостерігаються прогалини в знаннях, з певних аспектів знання є фрагментарними, неповними, доповідь здійснюється невпевнено, здобувач читає матеріали презентації, наявні зауваження до підготованої презентації; 9-1 – здобувач допускає помилки, розкриваючи під час доповіді результати проведеного дослідження, дозволяє твердження та висновки без обґрунтування, знання є фрагментарними та безсистемними, презентація відсутня або підготована на низькому якісному рівні; 0 – здобувач неспроможний чітко та правильно розкрити у доповіді сенс проведеного дослідження, презентація відсутня.	
2	Компетентність у відповідях на запитання під час захисту курсової роботи	20 – здобувач надав на поставлені запитання повні, чіткі та змістовні відповіді, що свідчать про глибоке розуміння матеріалу, відповіді є обґрунтованими, у тому числі посиланнями на нормативні документи, опрацьовані джерела інформації тощо; 19-10 – здобувач невпевнено відповідає на поставлені запитання, відповіді неповні, поверхневі, із помилками, обґрунтовані частково або не обґрунтовані зовсім; 9-1 – здобувач лише частково відповідає на поставлені запитання, відповіді переважно необґрунтовані, повністю або частково є помилковими; 0 – здобувач неспроможний надати відповіді на поставлені запитання.	20 балів
Усього			40

Студентам, які отримали незадовільну оцінку, видається інше завдання (пропонується інша тема для підготовки курсової роботи) і встановлюється новий термін виконання та захисту.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті» здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість (в тому числі виконання курсової роботи) мають право на повторне вивчення навчальних дисциплін та повторне навчання. Процедуру повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання студентами Запорізького національного університету регулює «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у Запорізькому національному університеті» [8].

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі та нормативні акти:

1. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. [На заміну ДСТУ 3008–95; чинний від 2017–07–01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. (Інформація та документація).
1. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016–07–01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Інформація та документація).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення: 23.12.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. Дата оновлення: 17.02.2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов’язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» : Наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91. Дата оновлення: 08.08.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. Дата

оновлення: 03.11.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text.
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. Дата оновлення: 23.12.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. Дата оновлення: 23.12.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text.
13. Податковий Кодекс України : Закон України від 02.12.2011 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 15.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text.
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 01.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text.
15. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. Дата оновлення: 31.12.2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text.

Основна:

1. Бачинський В. І., Куцик П. О., Медвідь Т. В., Попітіч Т. В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. Львів : ПП «Магнолія 2006», 2025. 316 с.
2. Максимова В. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Одеса : ОНЕУ, 2021. 670 с.
3. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. М. Булавинець, В. П. Горин, О. В. Квасниця [та ін.] ; за ред. В. П. Горина. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
4. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.
5. Скорнякова Ю. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2021. 119 с.
6. Скорнякова Ю. Б. Теорія бухгалтерського обліку : основи обліку : конспект лекцій. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 89 с.
7. Стельмащук А. М. Бухгалтерський облік: теорія, практика, тренінг : навч. посіб. Львів : «Новий світ», 2025. 356 с.

Додаткова:

1. Бурлан С. А., Каткова Н. В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2022. 272 с.

2. Верхоглядова Н. І., Шило В. П., Ільїна С. Б. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навч.-практ. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 536 с.
3. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА, Відень : Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2023. 402 с.
4. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 630 с.
5. Плиса В. Й., Плиса З. П. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Львів : Видавництво ННВК «АТБ», 2023. 302 с.
6. Плаксієнко В. Я. Облік, оподаткування та аудит : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с.
7. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ : Алерта, 2020. 174 с.
8. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Київ : Знання, 2022. 572 с.
9. Annand D., Dauderis H. Introduction to Financial Accounting. Canada : Lyryx Learning, 2014. 922 p
10. Barker R. Short Introduction to Accounting. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. 171 p.

Інформаційні ресурси:

1. Архів електронного видання «Все про бухгалтерський облік». URL: https://gazeta.vobu.ua/
2. Архів електронного видання «Податки & бухоблік». URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/
3. Бухгалтерський облік та аудиторська діяльність. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/buhgalterskij-oblik-ta-auditorska-dijalnist
4. Бухгалтерський облік та первинна документація. Сайт «Бухгалтер 911». URL: https://buhgalter911.com/uk/news/buhgalterskiy-uchet-i-pervichnaya-dokumentaciya/
5. Навігатор фінансовою звітністю. Експертус Головбух. URL: https://gb.expertus.com.ua/consultations/101011?utm_source=buhplatforma.com.ua&utm_medium=referral&utm_campaign=buh_statblock_service_egb_101011
6. Нормативні документи. Бухгалтерський портал «Дебет-кредит». URL: https://docs.dtkt.ua/
7. Податкове законодавство. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/
8. Пошук нормативних документів. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: https://www.kmu.gov.ua/npasearch

12. ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

2. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. [На заміну ДСТУ 3008–95; чинний від 2017–07–01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. (Інформація та документація).
3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016–07–01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Інформація та документація).
4. Кодекс економічної доброчесності Запорізького національного університету затв. рішенням Вченої ради ЗНУ (від 30.10.2018 р., протокол № 2). Дата оновлення: 07.09.2021. URL: https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem__chnoyi_dobrochesnost___.pdf (дата звернення 05.05.2026).
5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. М. Булавинець, В. П. Горин, О. В. Квасниця [та ін.] ; за ред. В. П. Горина. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
6. Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті : затв. рішенням Вченої ради ЗНУ (від 25.03.2025 р., протокол № 9). URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ__zats__yu_op_na_zasadakh_dist_navch.pdf (дата звернення 05.05.2026).
7. Положення про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті : затв. рішенням Вченої ради ЗНУ (від 27.05.2025 р., протокол № 11). URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ__zats__yu_osv__tn__ogo_protsesu__do_31_12_2025_.pdf (дата звернення 05.05.2026).
8. Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового контролю навчання студентів Запорізького національного університету : затв. рішенням Вченої ради ЗНУ (від 25.02.2025 р., протокол № 8). URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ__zats__yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p__dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student__v_znu_.pdf (дата звернення 05.05.2026).
9. Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у Запорізькому національному університеті : затв. рішенням Вченої ради ЗНУ (від 23.05.2019 р., протокол № 9). URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_poryadok_povtornogo_vivchennya_navchal__nikh_distsipl__n_ta_povtornogo_navchannya_u_znu.pdf (дата звернення 05.05.2026).
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 01.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення 05.05.2026).

11. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 01.01.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення 05.05.2026).
12. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 11.03.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1556-18#Text (дата звернення 05.05.2026).
13. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.

ДОДАТОК А

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Історія становлення обліково-правової культури в світі.
2. Парадигми і концепції бухгалтерського обліку.
3. Теорії бухгалтерського обліку.
4. Світові бухгалтерські школи та розвиток бухгалтерської професії.
5. Особливості інституціональної теорії бухгалтерського обліку.
6. Інституціональні засади розвитку професії бухгалтера.
7. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.
8. Виникнення та розвиток бухгалтерського обліку на території України.
9. Реформування національної системи бухгалтерського обліку.
10. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні.
11. Еволюція автоматизації бухгалтерського обліку.
12. Господарські процеси та господарські операції як об’єкти бухгалтерського обліку.
13. Господарські операції, їх типи та вплив на бухгалтерський баланс.
14. Форми бухгалтерського обліку та історія їх формування.
15. Суть, характеристика та еволюція форм бухгалтерського обліку.
16. Сучасні форми бухгалтерського обліку в умовах інформаційних технологій.
17. Спрощена форма бухгалтерського обліку для підприємств малого бізнесу.
18. Журнально-ордерна форма обліку.
19. Автоматизована форма ведення бухгалтерського обліку.
20. Автоматизація бухгалтерського обліку в сучасних умовах розвитку ІТ-технологій.
21. Форми бухгалтерського обліку суб‘єктів малого підприємництва.
22. Синтетичний і аналітичний облік та взаємозв’язок між ними.
23. Предмет бухгалтерського обліку та класифікація його об’єктів.
24. Метод бухгалтерського обліку та його елементи.
25. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах.
26. Елементи методу бухгалтерського обліку як складові системи бухгалтерського обліку.
27. Сутнісна характеристика методів бухгалтерського обліку.
28. Подвійний запис на рахунках бухгалтерського обліку та історичні аспекти його виникнення.
29. Створення та впровадження Планів рахунків бухгалтерського обліку в міжнародній практиці.
30. Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст, будова і види.
31. Документація і документування в системі бухгалтерського обліку.
32. Сучасні методи документообігу та його нормативне регулювання.
33. Документація як метод бухгалтерського обліку.

34. Документування як спосіб спостереження і реєстрації господарських операцій.
35. Документообіг, порядок прийняття документів та їх опрацювання в бухгалтерії суб'єкта господарювання.
36. Вимоги до змісту та оформлення документів бухгалтерського обліку.
37. Первинні і зведені документи бухгалтерського обліку.
38. Поняття, класифікація, види та форми облікових реєстрів.
39. Інвентаризація в бухгалтерському обліку: суть, значення, порядок здійснення та відображення результатів.
40. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку і фінансової звітності.
41. Процедура й основні правила проведення інвентаризації активів підприємства.
42. Процедура й основні правила проведення інвентаризації власного капіталу та зобов'язань підприємства.
43. Калькулювання об'єктів бухгалтерського обліку.
44. Оцінка об'єктів бухгалтерського обліку.
45. Оцінка як метод бухгалтерського обліку: історичні аспекти, визначення, поняття.
46. Основні засади та принципи побудови звітності, її склад та порядок подання.
47. Баланс як елемент методу бухгалтерського обліку.
48. Суть і структура активу та пасиву бухгалтерського балансу.
49. Якісні характеристики фінансової звітності та принципи її підготовки.
50. Облік процесу заснування (створення) суб'єкта господарювання.
51. Первинні і зведені документи з обліку процесу заснування (створення) суб'єкта господарювання.
52. Облік процесу постачання.
53. Первинні і зведені документи з обліку процесу постачання.
54. Облік процесу виробництва, виконання робіт та надання послуг.
55. Первинні і зведені документи з обліку процесу виробництва, виконання робіт та надання послуг.
56. Облік процесу реалізації.
57. Первинні і зведені документи з обліку процесу реалізації.
58. Облік процесу формування капіталу.
59. Первинні і зведені документи з обліку формування капіталу.
60. Облік процесу припинення діяльності.

ДОДАТОК Б

Зразок оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку та оподаткування

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку»

на тему: Світові бухгалтерські школи та розвиток бухгалтерської професії

студентки 2 курсу групи 6.0714-оа
спеціальності «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»
Марченко Н.В.

Науковий керівник
к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Скорнякова Ю.Б.

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Запоріжжя – 2026 рік

ДОДАТОК В

Зразок оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Курсова робота: 36 с., 3 табл., 4 рис., 2 додатки, 27 джерел.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ, БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АКТИВИ, ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ, ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, БАЛАНС, ПРИНЦИП ПОДВІЙНОГО ЗАПИСУ

Об'єкт дослідження – процес ідентифікації предмету та об'єктів бухгалтерського обліку.

Мета роботи – дослідити питання ідентифікації предмету та об'єктів бухгалтерського обліку.

Методи дослідження – абстрактно-логічний, описовий, монографічний, порівняльний, графічний.

У роботі досліджені питання ідентифікації предмету бухгалтерського обліку і економічної сутності та класифікації основних груп об'єктів обліку – господарських засобів (активів), джерел формування господарських засобів (пасивів) і господарських процесів, а також визначене значення класифікації об'єктів обліку на активи та пасиви для методу бухгалтерського обліку із дотриманням принципу подвійного запису.

ДОДАТОК Д

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ
ВСТУП…… 4
РОЗДІЛ 1 СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТУ МЕТОДУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ..... 6
РОЗДІЛ 2 ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ…..……. 13
РОЗДІЛ 3 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ……..... 18
РОЗДІЛ 4 ВІДОБРАЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В ОБЛІКУ 24
ВИСНОВКИ...……. 31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..……..... 33

ДОДАТОК Е

Приклад оформлення вступу

ВСТУП

Первинні документи є логічною основою ведення бухгалтерського обліку, оскільки саме завдяки їм фіксуються та юридично підтверджуються всі господарські операції, що відбуваються на підприємстві. Такі документи слугують джерелом інформації для подальшої систематизації даних у регістрах обліку, формуючи таким чином сутнісну основу для складання фінансової звітності та забезпечуючи достовірність облікових даних. Без чітко організованого документообігу неможливе ефективне управління фінансово-господарською діяльністю підприємства, контроль руху активів та коштів, доходів та витрат, а також забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері господарської підприємницької діяльності та оподаткування.

Варто також відзначити, що від повного, своєчасного та коректного формування первинних документів залежить не лише якісний рівень даних обліку та фінансової звітності, а й можливість захисту інтересів підприємства у взаємовідносинах із контрагентами та під час перевірок контролюючими органами. Чинним вітчизняним законодавством встановлені чіткі вимоги щодо наявності та оформлення первинних документів, порушення яких може призвести до фінансових втрат, застосування штрафних санкцій, а в окремих випадках – навіть до кримінальної відповідальності. Саме тому якісна організація системи первинного обліку є важливим елементом фінансової безпеки будь-якого господарюючого суб’єкта.

В сучасних умовах активного розвитку інформаційних технологій та цифровізації економіки традиційні підходи до ведення первинної документації зазнають помітних змін. Електронні документи, автоматизовані системи обліку

(наприклад, M.E.Doc, СОТА, Дебет Плюс) та інші інновації вимагають переосмислення організації документообігу. Певний вплив на вимоги щодо формування первинних документів та організацію документообігу здійснюють також зміни у вітчизняному законодавстві та міжнародних стандартах бухгалтерського обліку. Таким чином питання організації якісної системи формування первинних документів набуває в сучасних умовах особливого значення для будь-якого суб'єкту господарювання, що і обґрунтовує актуальність та важливість обраного напрямку дослідження.

Об'єктом дослідження даної курсової роботи є первинні документи як документальна основа ведення бухгалтерського обліку.

Предметом дослідження даної курсової роботи є сукупність теоретичних, нормативних та методичних аспектів формування, обробки та зберігання первинних документів.

Метою даної роботи є дослідження первинних документів як важливої складової системи організації бухгалтерського обліку на сучасному підприємстві.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначені та вирішувалися такі завдання:

- систематизовані питання щодо сутності та призначення первинних документів;
- визначені нормативно-правові вимоги до формування первинної документації;
- проаналізовано порядок складання, обробки та зберігання первинних документів;
- досліджено вплив сучасних інформаційних технологій на документообіг у бухгалтерському обліку.

У процесі виконання роботи були використанні такі методи дослідження як абстрактно-логічний, описовий, монографічний, порівняльний, графічний.

ДОДАТОК Ж

Приклад оформлення висновків

ВИСНОВКИ

Фінансова звітність є логічним підсумком систематизації інформації шляхом ведення бухгалтерського обліку і способом презентації користувачам підсумкової інформації щодо фінансового стану та результатів діяльності підприємства. Обов'язковими складовими фінансової звітності є бухгалтерський баланс, що надає інформацію про фінансовий стан підприємства на початок та кінець звітного періоду, та звіт про фінансові результати, що презентує інформацію щодо доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства за відповідний період. Окрім того, фінансова звітність може надавати додаткову інформацію щодо руху грошових коштів, змін у власному капіталу, інформацію за сегментами тощо.

У вітчизняному правовому полі основні питання щодо формування фінансової звітності врегульовані Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Додатками саме до цього стандарту передбачено форми фінансової звітності для вітчизняних великих та середніх підприємств. Мікропідприємства та малі підприємства, на які поширюється дія Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність», складають спрощену фінансову звітність у формі Фінансової звітності мікропідприємства та Фінансової звітності малого підприємства відповідно.

Фінансова звітність вітчизняних підприємств може бути сформована за міжнародними стандартами фінансової звітності або за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Перелік юридичних осіб, що зобов'язані формувати свою фінансову звітність за міжнародними

стандартами, передбачений Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Інші підприємства можуть також використовувати міжнародні стандарти за власним рішенням, але це вже не є їх обов'язком.

Відповідно до норм чинного вітчизняного законодавства фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, не є конфіденційною інформацією та не належить до інформації з обмеженим доступом, крім випадків, передбачених законом. Всі підприємства, окрім малих та мікропідприємств, зобов'язані у певні терміни оприлюднювати річну фінансову звітність разом з відповідними аудиторськими звітами на своїй веб-сторінці або на своєму веб-сайті, але станом на сьогодні на час дії воєнного стану адміністративна відповідальність за порушення цієї вимоги тимчасово призупинена.

Основними користувачами фінансової звітності є менеджмент даного підприємства та його власники (учасники, акціонери), органи державної влади, потенційні (наявні) кредитори (інвестори), працівники та їх профспілкові організації. Фінансова звітність відіграє важливу роль в управлінні підприємством, а також є інструментом інформаційного обґрунтування рішень про співпрацю із підприємством для зовнішніх користувачів, таких як кредитори або потенційні інвестори. Органи державної статистики використовують інформацію фінансової звітності підприємств для систематизації економічної інформації на регіональному, галузевому та національному рівнях. Варто розуміти, що в подальшому на підставі такої інформації формується соціально-економічна політика держави.

Фінансова звітність підприємства є важливою інформаційною основою для аналізу фінансового стану підприємства та результатів його діяльності. За даними такої звітності можуть бути розраховані та проаналізовані в динаміці показники фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, рентабельності та інші параметри, необхідні для прийняття важливих управлінських рішень. Фінансова звітність є певним інструментом контролю

діяльності підприємства та якості його управління, адже дозволяє встановити рівень ефективності використання наявних ресурсів, а також виявити негативні тенденції, ризики та проблемні питання управління господарською та фінансовою діяльністю підприємства.

Розуміючи визначну роль фінансової звітності в управлінні підприємством та прийняті рішень зовнішніми суб'єктами щодо співпраці із підприємством, варто також розуміти певні зауваження щодо фінансової звітності, наявні, враховуючи сучасний підхід та принципи її формування.

По-перше, фінансова звітність зосереджена на фінансових показниках і не враховує (або майже не враховує) такі важливі аспекти як іноваційність, інтелектуальний капітал, ділова репутація підприємства, якість його менеджменту тощо.

По-друге, на показники фінансової звітності здатна суттєво впливати облікова політика, яку провадить підприємство. Вибір окремих елементів облікової політики помітно впливає на фінансові результати діяльності підприємства в окремих звітних періодах та на інші показники фінансової звітності. Таким чином фінансова звітність відрізняється певним рівнем суб'єктивності, оскільки підприємства мають певну свободу вибору бухгалтерських політик і методів оцінки. Це ускладнює порівняння результатів діяльності та інших параметрів різних підприємств, а в деяких випадках створює передумови для зловживань керівників та власників окремих підприємств.

Підсумовуючи варто також відзначити, що вдосконалення принципів формування фінансової звітності, впровадження та розвиток дієвих механізмів контролю, які б насправді дозволяли забезпечувати користувачів повною, правдивою та неупередженої інформацією, є важливим завданням для сучасної бухгалтерської науки.

ДОДАТОК И

Зразок оформлення бібліографічного опису використаних джерел

Бібліографічний опис списку використаних джерел у курсовій роботі оформляється здобувачем вищої освіти з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.

Характеристика джерел	Приклад оформлення
Нормативні документи	Податковий кодекс України від 02.12.2010. № 2755-VI. Дата оновлення: 15.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (дата звернення 05.05.2026). Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 01.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення 05.05.2026). Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 30.01.2000 р. № 20. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text (дата звернення 05.05.2026).
Монографії, підручники, навчальні посібники (один автор)	Пушкар М. С. Метатеорія обліку або якою повинна стати теорія : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2007. 359 с.
Монографії, підручники, навчальні посібники (два або три автори)	Плиса В. Й., Плиса З. П. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Львів : Видавництво ННВК «АТБ», 2023. 302 с. Верхоглядова Н. І., Шило В. П., Ільїна С. Б. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навч.-практ. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 536 с.
Монографії, підручники, навчальні посібники (чотири та більше авторів)	Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства : підручник / Т. Д. Костенко та ін. Тернопіль : Економічна думка, 2023. 400 с.
Статті періодичних видань	Цвек О. В. Облікова політика торговельного підприємства з урахуванням складових сталого розвитку. *Підприємництво і торгівля*. 2025. № 45. С. 108-114. Андренко О. А., Солодовнік О. О. Методичний підхід до організації ефективної системи електронного документообігу. *БізнесІнформ*. 2025. № 1. С. 113-119.

Характеристика джерел	Приклад оформлення
Тези доповідей	Скорнякова Ю. Б. Суб'єктивність як проблемний аспект відображення в обліку фінансових результатів діяльності підприємства. *Збірник матеріалів XX Міжнародної науково-практичної конференції «Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях» (м. Запоріжжя, 16-17 жовтня 2025 р.) / [за ред. А. В. Череп]*. Запоріжжя: Видавництво ЗНУ, 2025. С. 166-168.
Словники	Великий тлумачний словник сучасної української мови / укладач і головний редактор В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2023. 1440 с.
Дисертації	Федорченко О. Є. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами (на прикладі текстильних підприємств легкої промисловості): дис... канд. екон. наук: 08.00.09. Київ, 2014. 295 с.
Автореферати дисертацій	Мазуренко О. М. Бухгалтерський облік та аналіз загальновиробничих витрат: теорія, методика, організація: автореф. дис. … канд. екон. наук : 08.00.09. Житомир, 2010. 21 с.

ДОДАТОК К

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 1.2 – Критерії ідентифікації підприємств за масштабом діяльності

Тип підприємства за масштабом діяльності	Критерії ідентифікації підприємства за масштабом діяльності *		
	балансова вартість активів	чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	середня кількість працівників
Мікропідприємство	до 350 тис. євро	до 700 тис. євро	до 10 осіб
Мале підприємство	до 4 млн. євро	до 8 млн. євро	до 50 осіб
Середнє підприємство	до 20 млн. євро	до 40 млн. євро	до 250 осіб
Велике підприємство	понад 20 млн. євро	понад 40 млн. євро	понад 250 осіб
* показники на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, мають відповідати щонайменше двом із зазначених критеріїв			

Джерело: складено автором на основі [15]

ДОДАТОК Л

Приклад оформлення рисунку

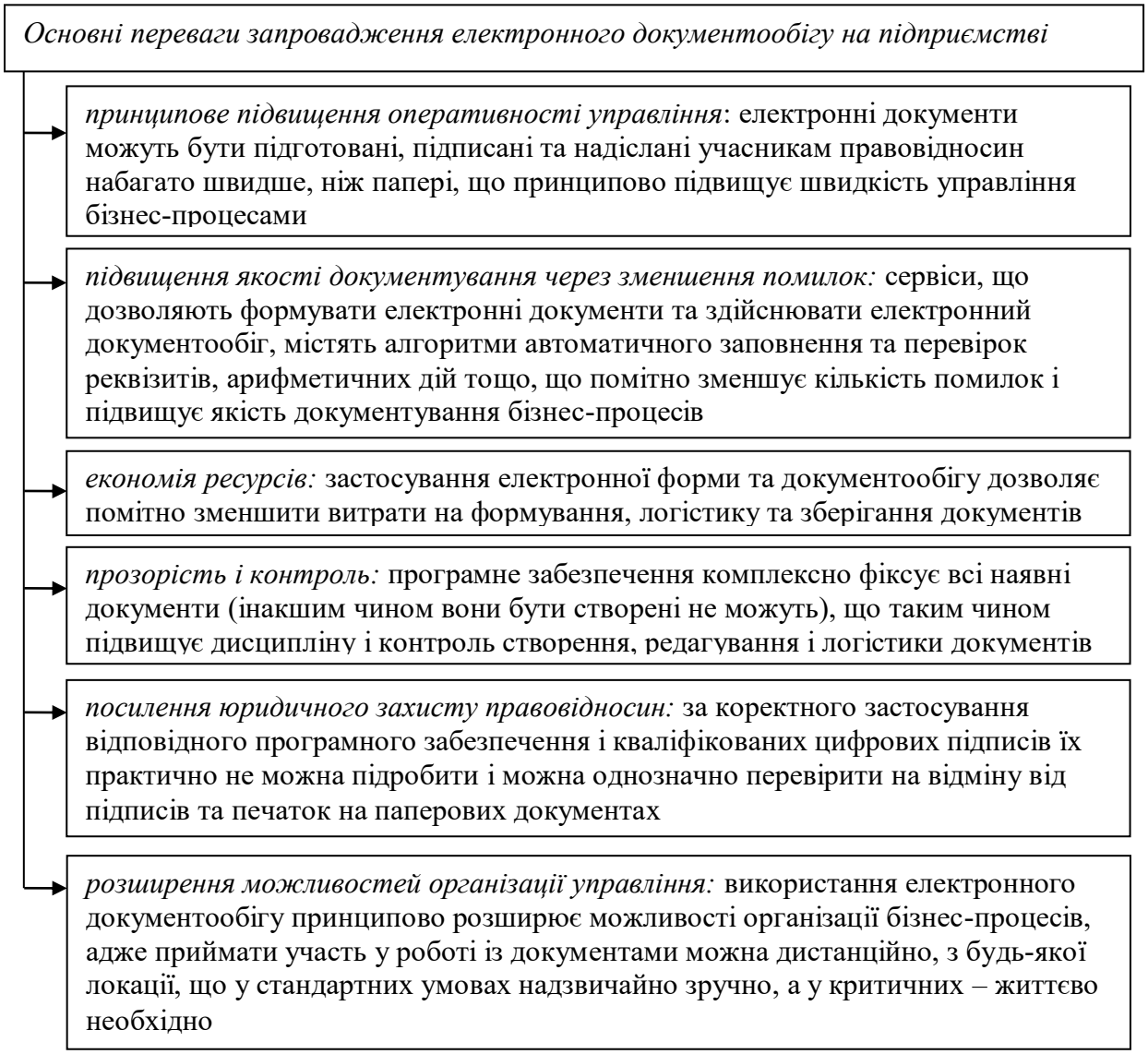

Рисунок 2.1 – Основні переваги запровадження електронного документообігу на підприємстві

Джерело : складено автором

ДОДАТОК М

Витяг із Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII

Стаття 42. Академічна доброчесність

1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

– академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

– фальсифікація – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

– необ’єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Укладачі:
Скорнякова Юлія Борисівна
Пушкарь Ірина Володимирівна
Сьомченко Вікторія Вікторівна
Проскуріна Неля Миколаївна

ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

Рецензент *І. С. Варламова*
Відповідальний за випуск *Н. М. Проскуріна*
Коректор *Ю. Б. Скорнякова*